

MAGYARÁG

1940. Febr. 23

IX. No. 52

2 lei

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÖZV. PÁSZTOR EDENE

Alapította: **PÁSZTOR EDE**

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK TIBOR

Bejegyezve: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15-1933. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea-Nagyvárad, Piața Minai Viteazul 4.

Éles a helyzet Norvégia és Anglia között

Angol hajók a norvég vizeken és Petsamo környékén

London. (Reuter). A norvég vizeken angol hadihajók cirkálnak. Az angol hadihajók valószínűleg a norvég vizekről távozó Altmark német gőzöst fogják megtámadni, miután a norvég hatóságok a hajó kapitányának tetszésére bízták, hogy a fjordot mikor hagyja el. A norvég és az angol sajtó heves polémiát folytat az Altmark ügy körül. Az angol sajtó leszögezi, hogy a nemzetközi jogoknak Anglia által való magyarázata nem fedi a norvég kormány magyarázatát. A norvég lapok utalnak arra, hogy a norvég kormány ez ügyben a hágai döntőbírság véleményét kéri. Erre a Times azzal válaszol, hogy ez olyan, mint mikor valaki üres szobá-

ba lép be. Anglia ugyanis a maga részére nézve nem tartja kötelezőnek a hágai döntőbírság határozatát, miután előzőleg Anglia a tengeri hadműveletek megkezdése előtt a Népszövetségnél bejelentette, hogy a tengeri hadjáratra vonatkozó nemzetközi jogoknak csupán az a magyarázata mervadó, amelyet maga az angol kormány is elismer. Az angol hivatalos jelentés kitér még arra is, hogy Petsamo környékén angol hadihajók tartózkodnak. A hivatalos jelentés kifejti, hogy ezek a hajók csupán ellenőrzést gyakorolnak mindama teherszállító hajók felett, amelyek az északi tengernek eme részében hajóznak.

Tovább tart az orosz támadás a kareliai földszoroson

Helsinki. (Havas). A finnek helyzete a karéliai földszorosban — ha nem is kedvező, — de sokkal jobb, mint volt az elmúlt hét vége felé. A szovjet haderő a vouxi rész előtt újabb támadást kísérel meg. A finn haderő a Peipale környékén megtisztotta a tere-

pet. A szovjet haderő elfoglalta Koivisto kis várost. Koivisto megerősített szigetét a finnek még tartják. A Havas kiemeli, hogy nem valószínű, hogy a szovjet haderő ismét támadást intéz Viipuri irányában. A szovjet haderő felderítései végezett harci kocsikkal.

Lángokban áll egy finn falu a svéd-finn határon

Stockholm. (Reuter). Az angol távirati iroda közli, hogy északon Tornea közelében, a finn-svéd határ men-

tén Pajala falut repülőgépek bombázták. A falu negyedrése stockholmi jelentés szerint, lángokban áll.

Felrobbant és elsülyedt egy gabonával rakott finn gőzös

Berlin. (DNB). A Jara nevű 4760 tonnás holland gőzös 160 mérföldnyire a Finesterre felől robbanás következte-

ben elsülyedt. A hajó gabonával volt megrakodva. A legénységet megmentették.

FEBRUÁR 26-án érkezik Welles Európába

Róma. (Stefani). Welles amerikai külügyi helyettes államtitkár a Rex óceánjáró fedélzetén utban van Európa felé. A Stampa című lap szerint lakosztályát több dolgozó szobává alakították át és az államtitkár idejének javarészt munkatársainak körében tölti, akikkel most dolgozza ki az európai konfliktusra vonatkozó terveit. Február 26-án érkezik meg Nápolyba.

A Havas német tenger- alattjárók elsüllyesztéséről ad jelentést

Párizs. (Havas). A francia félhivatalos távirati iroda jelentése szerint a nyugati fronton beálló olvadás következtében ködössé vált az idő. Ennek következtében szárazföldi és légi tevékenység szünetelt. Elmaradt a németek rajtaütés-szerű őrárat-támadása. Csúpan tűzérési tűz volt. A Rajna mentén a francia tűzérési szét zavart egy német munkás-

osztatot. A szövetséges hajók 8 ízben intéztek támadást német tengeralattjárók ellen. Több jel arra mutat, hogy a megtámadott tengeralattjárók egynémelyike súlyos sérülést szenvedett, esetleg el is süllyedt. Az angol vadászgépek kereskedelmi hajókat kísérték. A német repülőgépek Skócia és Norvégia partjai mentén intéztek támadásokat angol hajók ellen.

Elfoglalta a Graf Von Spee őrhelyét a Deutschland zsebcsirkáló

Montevideo. (Reuter). Montevideoból jelentik, hogy az egyik német zsebcsirkáló, a

Deutschland a brazil vizek közelébe érkezett, ahol átvette a Graf von Spee helyét.

Angol hadihajókat és kereskedelmi hajókat bombáztak német repülők

Berlin. (DNB). A német félhivatalos távirati ügynökség a nyugati frontról a következő jelentést adta ki: A nyugati arcvonalról nincs különösebb jelenteni való. Német terület felett nem voltak légi harcok. A német légi haderő a Shetland szigetekig repült el. A német gépek a Moray Firth öbölben támadást intéztek több hadihajó ellen. Két akna-

lerakóhajót elsüllyesztettek. — Visszatérés közben a német repülők bombatüz alá vettek egy angol felfegyverzett kereskedelmi gőzöst, amelyet elő részében ért bombarobbanás. A hajó féloldalra dőlt. A Heinkel gépek sértetlenül tértek vissza bázisukra. A német kikötőkbe több tengeralattjáró futott be. Ezek közül egy 27995 tonna űrtartalomban süllyesztett el ellenséges hajókat.

Mai számunk 8 oldal, 2 lei

Sidorovici országőrparancsnok a római rádióból számolt be olaszországi útjáról

Páratlan előzékenységgel, szakadatlan ünnepséggel fogadták Románia képviselőjét Olaszországban

Sidorovici Teodor az Ország őr szervezet Olaszországban tartózkodó parancsnoka szerda este beszédet mondott a római rádióban. Sidorovici beszédében a következőket mondotta:

— Drága hazám, kedves hallgatói. Minden hálám és köszönetem az uralkodómé, Öfelsége Károly királyé, aki Mutti miniszter, a fasiszta párt főtitkárának meghívására megbízott ezzel az utazással és hogy meglatogathattam Olaszország csodálatos földjét, megérhettem a megkapó fogadtatást és az olasz nép szeretetteljes, meleg, frenetikus ünneplését.

— Szükségét érzem, hogy mielőtt elhagyom az örök és dicsőséges Róma földjét, a rádió hullámain keresztül megszólaljak és elmondjam, hogy mi történt ősi anyaföldünkön. Azután a drága vendéglátó néphez és vezetőihez fordulok, hogy ezután is kifejezzem meleg rokonszenvem.

— Utazásom sok nehézséggel járt és a hóviharokon, zivatarokon keresztül alig jutottam el, hogy aztán Postumia földjén kitisztuljon az ég és gyönyörű időben folytassam az utam. Meleg fogadtatásra találtam Triesztben, és elkápráztató volt a római fogadtatás. Ott, a fiatal, de annál értékesebb Mutti miniszter, a fasiszta hős fogadott, ifjúsági alakulatai élén. Érkezésemkor felhangzottak a román himnusz akkordjai. Utána koszorút helyeztem el azoknak a sírján, akik vérezték hazájukért és látogatást tettem a Mussolini fórumon. Megkapó az ifjúság tiszteletadása és gyönyörűek a nagyszerűen megszervezett intézmények. Meghatott, hogy mindenütt óvációban részesítették Öfelségét a királyt és az országot.

— Február 16-ika örökké történelmi jelentőségű nap lesz életemben. Akkor fogadott Öfelsége Viktor Emánuel olasz király és császár. A király előzékenyen fogadott, barátságosan érdeklődött országunk iránt. Öfelsége az olasz király jól ismeri volt királyainkat, valamint Öfelsége Károly királyt, akit még gyermekkorából ismer.

— Hosszas és szívélyes kihallgatáson fogadott Mussolini miniszterelnök. A Duce előtt románul beszéltem és kihangsúlyoztam a két nép rokonságát. Mussolini tökéletesen megértette szavaimat és csodásan lefordította. Mussolini elbű-

völt megragadó személyével. Meleg érdeklődést tanúsított országunk iránt, kitűnően ismeri a helyzetet, meleg rokonszenvet és jóakaratot tanúsít Románia iránt. Mély elismeréssel adózik Öfelsége Károly király iránt. Megelégedve és megnyugvással távoztam Mussolininál.

— Utam során mindenütt melegen ünnepelték az uralkodót és az országot, este pedig Ciano gróf külügyminiszter fogadott szívélyes és megkapó kihallgatáson.

Február 17-én Öszentsége XII. Pius pápa fogadott kihallgatáson. Öszentsége elragadtató, a román közönség által is ismert csodálatos válaszával és Romániának küldött üdvözléssel. Szavaiból kiértékeltem a szeretetet és érdeklődést és hősiesen tartózkodott a társaságunkban.

— A következő nap Nápolyban tettem látogatást, ahol az olasz trónörökös fogadott. A trónörökös rendkívül szereti a vezetése alatt álló hadsereget.

— Megcsodáltam ifjúsági

szervezeteiket, épülő kollégiumaikat, női akadémiájukat. Mi hasonló munkára készülünk. Öfelsége Károly király szeretettel támogat minden ilyenirányú kezdeményezést, de a mi anyagi lehetőségeink csekélyebbek.

Mussolini azonban határozottan megmondta: „Tegyenek úgy, mint mi. A legnagyobb fontosságot tulajdonítsák az ifjúságnak, az ifjúsággal és az ifjúság által fejlődhetik egy nép és lehet hatalmas egy nemzet.”

— Olaszországi utam során filmeket játszottunk, bemutattuk az ország egyes vidékeit, valamint Öfelsége Károly királynak katonái között tett látogatásait. A filmek hatalmas sikert arattak.

— Kitűnő sajtóm volt és ezt Paolino miniszternek, a sajtó előzékeny és jóindulatu főnökének köszönhetem.

— A legteljesebb megelégedéssel mélyen megindultam és a román-olasz barátságban bízva térek vissza hazámba.

Négy és öt évre ítélték a sógorgyilkos várvádlókat

Három gyermeke maradt árván a meggyilkolt Andriskának

A hét elején beszámoltunk a várvízi gyilkosság táblai tárgyalásáról. Részletesen ismertettük a vádat, amely szerint Hebristean János és fia, Hebristean Gábor a legelőn agyonverték az idősebb Hebristean sógorát, Andriskát Jánost. A vizsgálóbíró ezért gyilkosság címen helyezte vád alá Hebristean Jánost és Gábort. A tárgyaláson Hebristean Gábor mindent magára vállalt és menteni igyekezett az apját. A tanúk közül azonban többen az idősebb Hebristean ellen vallottak.

Dr Jeremia Nicolae főügyész vádbeszédében bebizonyított, hogy látta a vádat és hangoztatta, hogy az ilyen bestiális gyilkosságot el kell távolítani a társadalomból.

Dr Roxin Teodor, az áldozot családjának képviselőjében részletesen kifejtette, hogy Andriskát halálával három gyermek maradt árván és a hátramaradtak számára 500 ezer lei kártérítés megítélését kérte.

Dr Sangeorgescu Sofron védőbeszédében azt állította, hogy Hebristeanek nem akartak gyilkolni és csak szerencsétlenségről lehet szó. Legfeljebb halált okozó súlyos testi sértés címen lehet őket felelősségre vonni.

A büntető tábla dr Nestor tanácsa tegnap hirdetett ítéletet. A tábla megváltoztatta a vádat és nem gyilkosság, hanem emberölés büntetében mondotta ki bűnösnek a két Hebristean és ezért Hebris-

tean Jánost négyévi, Hebristean Gábort ötévi fogházbüntetésre ítélte. Ezenkívül az áldozat családjával szemben 100.000 lei kártérítés megfizetésére kötelezték őket.

Kilencezer lej készpénzt és értékes iratokat loptak el a bukaresti ügyvédnőtől az igazságügyi palotában

(Bucuresti). A bukaresti igazságügyi palotában vakmerő zsebtolvajlást követett el ismeretlen tettes.

Calmanovici Paula ügyvédnő a legfelsőbb Semmitőszék III. szekciójának irattárában periratokat tanulmányozott. Annnyira belemerült munkájába, hogy észre sem vette, amikor egy óvatlan pillanatban valaki az iratcsomó alól kihúzta az aktatáskáját.

A táskában értékes iratok

és 9000 lei készpénz volt.

Az igazságügyi palotában szolgálatot teljesítő rendőrségi különítmény azonnal bevezette a nyomozást és az esetről értesítette a fővárosi rendőrfőkapitányságot.

A nyomozó közegek a lopás körülményeiről már következő napra is a tettes személyére, akiben egy ismert bukaresti zsebmetszőt sejtettek és aki csak ideig-óráig tud a rendőrség ébersége elől menekülni.

Amerika nem ad el petroleumot a szovjeteknek

Washington. (United Press). Corderi Hull amerikai külügyi államtitkár az egyik képviselő kérdésére levélben válaszolt. Ebben a levélben az amerikai külügyi államtitkár leszögezte, hogy 1939-ben és ez év januárjában Szovjet felé mindössze két hordó olajat szállítottak tudományos kutatások céljaira. Hull kifejtette, hogy bár nincs

olyan törvény, amely az amerikai kőolaj vállalatokat eltilthatná attól, hogy a hadviselő felek számára benzint és olajat szállítsanak, az amerikai kormány mégis az elmúlt évben felhívta az olajvállalatok figyelmét arra, hogy ne szállítsanak olajat és benzint Oroszországnak.

SZÍNHÁZ

Óriási érdeklődés előzi meg a Thalia prózai együttesének vendégjátékát

Tegnap nyílt meg az elővételi pénztár a Thalia kiváló prózai együttesének két napos vendégjátékára és máris olyan tömegesen vásárolják a jegyeket mind az öt előadásra, amilyenre eddig példa nem volt. Minden előadás külön-külön egy újdonság és ezek közül a Gyümölcs a fán, valamint a Grófkisasszony még nem is került színre csak rendes helyárral. Így érthető az a nagy érdeklődés, amely ehhez a két első olcsó helyáru előadásra is megnyilvánul. A legnagyobb érdeklődés mégis Bókay János nagysikerű újdonsága a Feleség iránt nyilvánul meg, mert eddig a három előadás telt házak előtt került színre és nagyon sokan voltak kénytelenek a kasszától jegy nélkül távozni. Így most a közönségnek alkalma van megint megnézni ezt a kiváló színvonalú művet szombaton és vasárnap délután 6 órakor rendes helyárral. Az eddig nagy siker után sokan lesznek, akik másodszor fognak gyönyörködni Bókay szellemes szövegén. A Feleség főszerepeit most is Fényes Alice, Kovács György, Nagy István és Haáz Joly alakítják.

Gyümölcs a fán, Zilahy Lajos nagysikerű színműve a szezonban először olcsó helyárral szombaton délután 3 órakor kerül színre teljesen a bemutató előadás szerint és azoknak szereplőivel.

A KÉT NAP MŰSORA:

Szombat, febr. 24-én, d. u. 3 óra: GYÜMÖLCS A FÁN. — (Első olcsó helyáru előadása.)

Szombat d. u. 6 óra: FELESÉG. (Rendes helyárral.)

Szombat este: Román előadás.

Vasárnap d. e. 11 órakor matiné: FRANCIA SZOBALÁNY (Olcsó helyárral.)

Vasárnap d. u. 3 órakor: GRÓFKISASSZONY. — (Első olcsó helyáru előadása.)

Vasárnap d. u. 6 órakor: FELESÉG. (Rendes helyárral.)

Vasárnap este 9: Román előadás.

Jegyek a fenti előadásokra elővételeiben szerdától kezdődőleg már válthatók a színház baloldali elővételi pénztáránál 11—1-ig, 4—8-ig.

**ÓCSKA
REZET**
ólmot és
cinket
magas árban
vásárol a

FERUM S. A.
Piata M. Viteazii 4-a. Tel. 29-73.

Izgalmas hajszá után, sebesülten tartóztatták le a vakmerő betörőnőt

(Bucuresti). Cătanioiu közrendőr hétfőn reggel észrevette, hogy Emil Teper rovtott multu egyén és Leib Frenckel hírhedt betörőnő, a rendőri hatóságok régi ismerősei, beakarnak törni a Str. Spatarului 48. szám alatti lakásba. A

rendőr felszólítására a két betörő futásnak eredt, mire a rendőr kénytelen volt fegyverét használni és lábán megsebesítette Leib Frenckel betörőnőt, aki összeesett a gyalogjárón. A lövés zajára elősiető Goanga Mihailache közrendőr-

nek sikerült a másik betörőt is elfogni. A lábszártörést szenvedett betörőnőt azonnal a kórházba szállították. Emil Teper pedig átadták a fővárosi rendőrségnek.

Kiírta a gyantái fenyegető leveleket

**A tábla előtt megnevezték a bűnösöket,
de a kizsaratott pénzt, más költötte el**

A kapott levélnek rendszerint örülnek az emberek, Kohn Pál gyantái kereskedő azonban nem tudta mire való, hogy a reggeli nyitás után levelet talált a rolló alá csuszátva. A kereskedő csodálkozva nyitotta ki a levelet és a meglepetésre csak akkor volt igazán oka. A levelet elképesztő rajzok díszítették, a szövegben pedig a névtelen levélíró erőteljes hangú felszólítást intézett a kereskedőhöz. A felszólítás röviden azt tartalmazta, hogy a kereskedő másnap este, mire besötétedik, tegyen ki egy borítékban papírpénzben ezer leit a rolló alá, mert ellenkező esetben le fog égni a deszkaraktára, őt magát pedig agyonlövök. Azonkívül az egész családját kiírják.

A kereskedő az első este nem tett ugyan ki pénzt, hanem helyette egy levelet hagyott ott, amelyben közölte,

sék lakására, de csak Boros Mihály volt otthon, aki az ágyban mélyen aludt a dunyha alatt. A csendőrök lerántották róla a dunyhát és kiderült, hogy Boros Mihály ruhás tól fekszik az ágyban, az asztalon pedig megtalálták a kibontott borítékot.

Borosékat bíróság elé állították. A törvényszék előtt azzal védekeztek, hogy nem ők írták a levelet, hanem mikor az üzlet előtt jöttek, látták a rolló alól kikandikálni a levelet és kirántották. Mikor lá-

ták, hogy a csendőrök utánuk vetik magukat, futásnak eredtek.

A törvényszék egy-egy évi fogházra ítélte a legényeket. Borosék fellebbezték az ítélet ellen. A tábla előtt bejelentették, hogy a fenyegető levelet Ambrus Gyula és Biró Kiss Mihály írták, akik azt beismerték és a bíróság előtt hajlandók érte vállalni a felelősséget. A tábla ennek az alapján elrendelte Ambrus Gyula és Biró Kiss Mihály kihallgatását.

Husz millió áll rendelkezésre a bevonultak segélyezésére

Bukarest. (Rádió.) A tegnapi nap folyamán törvényrendelet jelent meg, mely szerint 20 millió lejes hitelt

nyitottak az összpontosított munkások, magántisztviselők, stb. hozzátartozóinak felsegélyezésére.

Felmentette a tábla a szegény asszonyt, aki nem engedte a lánya télikabátját elárverezni

Özvegy Ilea Istvánné a máramarosmegyei Calinești községi lakos állami adóval tartozott és az összeg behajtása végett a múlt év telén beállított hozzá Jancu Todor csendőrmester, a perceptor és még néhány behajtó közeg. Az özvegy asszony nem tudott fizetni, mire az őrmester rendelkezésére összeszedték az asszony butorait és kezdték kihordani. Ki akarták vinni az ágyneműt, meg az özvegyasszony leányának a télikabátját is, úgy hogy a leány a csikorgó hidegben kabát nélkül maradt volna. Ileané ellenkezett, azt mondta, hogy ezeket a holmikat a törvény sem engedé el-

vinni és szembeszállt a csendőri őrmesterrel. Jancu csendőri őrmester hatóság elleni erőszak címén feljelentette Ileanét, akit a máramarosmegyei törvényszék ezen a címen 2000 lei pénzbüntetésre ítelt. Az özvegyasszony a táblához fellebbezett. A tábla előtt bebizonyította ártatlanságát és a tábla felmentette a vád alól a jogosan védekező szegény asszonyt.

Egy alig használt 510 tojás befogadó képességű „Cremat” rendszerű és egy teljesen új 50-es „Kühne” csibeköltetőgéget eladó. Oradea, Str. Franceza 12.

Zipzár és varrógép javítása garancia mellett JAKAB műszerésznél Avram Iancu No. 5.

hogy most nincs pénze, de holnapra már lesz és akkor kiteszi.

Másnapra jelentést tett a csendőrségen és megbeszéltek, hogy Kohn kiteszi a borítékot, de a borítékba pénz helyett papírt tesz be. A rolló mögött pedig két csendőr foglal helyet.

Röviddel azután, hogy a borítékot a rolló alá tették, jött két fiatalember, akik kikepták a rolló alól a borítékot és futásnak eredtek.

A csendőrök utánuk indultak, de nem érték utól őket. A falubeliektől tudták meg, hogy a két menekülő fiatalember Boros Károly és Boros Mihály volt.

A csendőrök elmentek Boros

Helyszíni közvetítés a budapesti filmgyárból:

Kész... bekap... 427 B. felvétel... hang... indit!

Igy készül a kétszázezer pengőt telemészítő Gül Baba filmoperett, az első magyar hangos világfilm

(A budapesti Hunnia-filmgyárban most készül az első magyar hangos világfilm, a békebeli híres „Gül Baba” operett filmváltozata. A gyártási munkáljakban közre működik szakjanácsadót minőségben Széffedin Sefket bey, az erdélyi származású török újságíró. A nagyszabású film felvételeinek kulisszatitkairól szóló színes beszámolóját itt közöljük.)

Hangjölcsér recsen ércesen:
— Kész?... Bekap... 427 B.
felvétel... hang... indit...

A négyemelet magasban kiépített traverzekről tízezer gyertyafény iszonyatos fényereje perzsel a keleties pompázatu háremkertre. Csak a felvevő kocsiszerkezet kerekének lágy gurulását halljuk és a szökökut puha perccenését. A fürdőmedencében, amelyhez kísérteties lassúsággal közelít az felvevőgép, a világszép Leila fürdik. Hófehér háta derékig kilátszik a tavirózsás vizből, a medence szélén selymes, csipkés öszevisszaságban a lány ruhái. Meleg, izgalmas poézis árad a képből. Még a pillérek tetején gubbasztó világitók arca is mosolyra huzódik. És... és most kemény léptek hangja verődik a kép fölé csüngő hangfűbe s a szép hát tulajdonosa, Szeleczky Zita riadra ámult arccal fordul vissza, zavarában két tavirózsát emelve maga elé:

— Ki vagy te?... — kérdi s arca mind riadtabb zavart tükröz... és a léptek mindinkább közelednek...

Voltaképpen nem is szabadna így ajtóstól rontanom a házba s azzal a jelenettel kezdenem, amikor a zord Ali

Pasa lányát fürdőzés közben meglepi a háremkertbe tévedt daliás Gábor diák (Jávor Pál), hanem előbb egy kis tárgyi és helyrejtési ismertetést kellene adnom.

Az érdekes kép, amelybe váratlanul belecsöppentünk az új magyar filmvállalat, a Magyar Irók Rt. most készülő parádés nagy filmjének, a „Gül Babá”-nak egyik legérdekesebb jelenete. A film, amelyhez hasonlókat nem gyártottak Magyarországon, min-

den szempontból újdonságot hoz. A mesében is, amely a békebeli operettet a filmadta lehetőségek szélesebb keretében pergeti, háttérben a török hódoltság korabeli Buda hű és művészi miliójével. Jóformán minden új, a magyar filmen szokatlan tömegjelenségekkel kezdve, a hárem romantikától fűszeres régi török világ titkeinek finoman izgalmas, és lüktető gyorsaságu megelevenítéséig, csak a melódiák a régiek, a Gül Baba csodálatos

Hogyan lett a Gül Babából Zsül Baba?

A film felvételei a múlt esztendő karácsonya előtti héten indultak meg, de előkészítő munkálatai jóval messzebb nyúlnak vissza. Ezt a történelmi környezetet magyarázza, amely a szövegíró Matolay Gézatól éppugy, mint a diszlettervező Kokas Klárától és Nádasdy Kálmán rendezőtől alapos előzetes tanulmányt igényelt. Kokas Klára Dalmáciában tanulmányozta hetekig a régi török építkezés sajátosságait s a rendezővel karöltve újabb heteket töltött a történelmi képtárban, muzeumokban, ahol az egykori török viseletekről készítették vázlatokat. Gondosan átnézték a szövegkönyvet is.

Aztán kezdődött meg a műteremben az egykori hódoltságbeli Budavárbeli főterének felépítése s az Opera kelléktárában a megfelelő ruhák és fegyverek kiválasztása. Napokig körmöltük a budai török piac elerősítő bódéinak szarkatábas feliratait. Miellesleg életemben ez volt az első eset, hogy török írástudományomnak hasznát vettem. Amikor annak idején Istambulban hodzsáimtól megtanultam a török betűvetést s abból kinnal levizsgáztam, két napra rá Kemál ehörölte az ozmán írást és az európai betűket vezette be. Nos ha a film netán Istanbulba ekerül, agg hodzsáim büszkének lehetnek rám.

Két hét múlva Kokas Klára rengek régi Budát varázsolta a műterembe.

A felvétel teljes gépi és személyzeti üzeme készen állt. Elhangzott az „indit” vezényszó, miután a hangmérnök észlelte a hang tisztaságát, az operátor a kép élességét, megindult a felvétel, Leila vígan lubickolt a medencében, a háttérben begyesen lépdelt a pávák, vidáman

szép, világszerte ismert melódiák, amelyeket Huszka Jenő partitúrájából Fényes Szabolcs írt át filmzenére.

És újdonság a film abban is, hogy olyan horribilis összeget fektetett bele a vállalkozó MIF amilyet eddig a lehatásosabb téma filmesítésére sem mertek megkockáztatni Magyarországon. A bombaüzletnek számító filmek legfelső költségkerete 150.000 pengő volt eddig. A Borz István című film példátlan erőlteti és anyagi sikere, valamint az a tény, hogy a magyar filmpiac az igen élénk felvidéki városok közönségében újabb támaszt nyert, a MIF-et arra csábította, hogy 200.000 pengőt dobjon be új vállalkozásába s pazar kivitelben megcsinálja a hálás témájú Gül Babát. Nem valószínű, hogy a befektetett összegnél jelentősen többet hozzon be a film de ha haszon nem is lesz rajta, pusztán az, hogy a nagy világfilmek színvonalán álló magyar hangosfilm készült, megéri a vállalkozás fáradságát.

röpdöstek a galambok, pompásan sikerült a jelenet, ahogy Gábor diák meglepi a fürdőző leányt, aki a tapintatlan férfi szemek elől a két tavirózsát széles levelei mögé rejtí magát. Am alig hangzott el a felvétel végét jelentő „kikap”, (kikapcsolni) vezényszó, Nádasdy rendező haját tépve rohant elő a felvevő gép mögül. A vizszínen kajánul felfordítva uszkált a vizirózsa, mutogatva parafa alátétjét, ami a vizen tartotta. A legszebb jelenet 40 méter filmje így vált használhatatlanná s az újabb, megismételt felvétel során kiégett egy ötezer gyertyafényű erejű reflektor, csékely ötszáz pengő érték s a tetejébe, lévén már éjjel egy óra, másnapra kellett halasztani az újabb felvételt.

Az sem volt utolsó bosszúság, ahogy lemaradtunk a szövegkönyvben nem levő legbójosabb jelenetről. A megismételt fürdőzési jelenet végén a medence szélére telepített, lakmározgató majom (az állat kert bocsátotta rendelkezésünkre) megriadva Szeleczky Zita mozdulataitól, a vízhez rohant, groteszk fintorral bele-

markolt a művésznő hajába és irgalmatlanul rázni kezdte. A gép egy pillanattal előbb kikapcsolt s már nem örökhette meg a bűbajos jelenetet, amely a film legzajosabb sikerre lett volna.

Szóval volt elég baj, amit a technikai személyzet jó pestiesen „zúr”-nek mond. El is keresztelték a filmet „Zür Babának”.

Szefeddin Szeftet bey.

A légvédelmi előadások sorrendje

Február 22-én M és N.
Február 23-án O és P.
Február 24-én R.
Február 26-án S.
Február 28-án T és U.
Február 29-én V és Z kezdőbetűsök.

Mindenki vigye magával az ellenőrző könyvecskéjét láttatkozás és nyilvántartás céljából. A nyilvántartás megkönynyítése végett a levágandó szelvényekre mindenki írja reá nevének kezdőbetűjét és a könyvecske számát.

Írógépet

vesz, elad, javít

GOLDSTEIN

Oradea, Str. A. Iancu 5.
Telefon 35-27

ERIKA

írógépek
kizárólagos
képviselete

Másolásokat, sokszorosításokat vállalunk.

HA NYOMTATVÁNY-ra

volna szüksége, kérjen előbb árajánlatot a

PÁSZTOR EDE

cégtől, amely modernül felszerelt nyomdájával a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Telefonhívásra megbízottunkat azonnal ki-
küldjük. Piața Mihai Viteazul 4. Telefon 23-00

Bármelyik negyvennyolc órában megindulhat a nagy német offenzíva

Francia tábornok feltűnést keltő cikke a német harcikészülődésekről

A Revue de Paris utolsó száma igen érdekes cikket közöl Brossé tábornok tollából, amelyben világosan kifejti az utóbbi idők katonai fénykedéseit.

1940. január első felében, a nyugati fronton a német hadsereg helyzete semmit sem változott. Az 1939. november 11-én előkészített támadás, ma is keresztülvívelre készen áll. A nagyszabású offenzívát, amely magában foglalja Hollandia, Belgium, Luxemburg, valamint Franciaországnak a Mosel és a Rajna közzé eső területeit, huszonnégy, vagy negyvennyolc órán belül meg lehet indítani.

Amíg a francia és az északi szomszédi határára történt ilyen masszív csapafősszevonásokat fenn tartják, addig Franciaországnak igen éberen kell ügyelnie. Németország, Hollandia, Belgium és Luxemburggal szemben 50—60 divíziót vonult tájolt fel, valamint a páncélos és motorizált hadseregnek legnagyobb részét. Nehezen képzelhető el, hogy ezen óriási erejű hadsereg állandó készenlétben tartásának nincs semmi hátrazott célja.

Ez az állandó fenyegetés, amelynek létezését nem lehet kétségbevonni magyarázza, — hogy a január 13-i hágai és brüsszeli hírek miért keltejték olyan izgalmat Belgiumban és Hollandiában.

Belgium ismét mozgósítási intézkedéseket tett, azután három napi elkeseredett várakozás után szélcsend állott be.

Mire vár a német haderő?

Nem felesleges megvizsgálni azokat az elnyöket, amelyekre a német hadvezetőség a hadsereg állandó készenlétben tartásával számíthat.

A német hadvezetőség remélheti, hogy miután ezek az óriási erők ilyen hosszú ideig feltlenül állnak, az ellenség elfárad, elveszti türelmét és kevésbé éber lesz. Feltételezhető, hogy annyi nyugodt és egyhangú nap után egy hirtelen rajtaütésszerűen végrehajtott támadás készületlenül találja az ellenkező oldalán levő csapato-

kat. Az 1915-ben, a Mazuri tavaknál végrehajtott támadást, — amely azután győzelemmel is végződött — Hindenburg a legnagyobb hidegben, február 7-én indította meg.

Az első verduni támadást, 1916-ban február 21-én indították meg. Tehát van precedens arra, hogy nem lehetetlen, egy tavasz előtt megindított offenzíva sem.

Mindent megtettek a hirtelen német támadás kivédésére

A német támadás esetén elsősorban a meglepetésre fog-nak számítani. A Lengyelországban kezdeményezett akciók sikerrel jártak és valószínű, hogy a németek a jövőben is fel fogják használni a le-szűrt tapasztalatokat.

De a védőket is figyelmeztette ez a két hónapja fennálló állandó fenyegetés. Természe-

tesen, ezek sem veszíthetik el az időt és megerősítették szervezeteiket, növelték a fegyverzejük, fedezékeket állítottak fel a harci kocsi ellen és megerősítették összes ellenállási pontjaikat.

A kemény idő kellemetlenkedik a védőknek, de még többet szenvednek a támadók, mert a támadók improvizált állásokat

építenek.

Eredményes intézkedéseket tettek a légvédelem érdekében kifejlesztették légvédelmi tü-zérségüket, amely, mint valami tűz öv vesz körül mindazokat a célpontokat, amelyeket az ellenség el akar érni.

Tehát egy közeli német támadás lehetősége — anélkül, hogy az biztos lenne — mégis valószínű. De az elhárítására minden előkészületet megtejték.

A Rajna és a Mosel között folyik a felderítő tevékenység. Most néhány hete kezdtek meg a németek ezt a tevékenységet. Sok gonddal képezték ki és szerelték fel ezeket a szakaszokat, amelyek kiválasztott emberek-ből állanak és a tüzéség támogatásával támadják meg az ellenség kis állásait. Ezekkel szemben a franciák az ezredek önkéntes jelentkezőiből összeállított szakaszait vonultatják fel és ezek éppen olyan értékes elemekből állanak, mint az ellenfél szakaszai.

JEGYEZZÜNK BONOKAT A HADSEREG FELSZERELESE ÉRDEKÉBEN

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4—7 óra között a Banca Nationalnál, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál, a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcsön, amely 4 és fél százalékos kamatjövédelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer leies kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyzett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötödrrészel a lejártó szelvényrel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Alkinek a lejártat előtti szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

Norvégia a legnehezebb hadászati terep

Kevés katona, sok fű és járhatatlan vidék védi az országot

Az északi államok az érdeklődés középpontjában állanak. Erdemes részletesen foglalkozni Norvégiával, amelyre most leginkább ráterelik a figyelmet a világesemények.

Norvégia az Északi Jegesten ger felé 1800 km. hosszú öskori frontot képez, partjait rengeteg fjord csipkézi, amelyek mélyvízű öblök és nagyszerű kikötők. Az egész lakosság a partvidéken tömörül, úgyhogy Norvégia elsősorban tengeri ország nagyobb városi kikötők, lakosai pedig tengerészek, vagy halászok. Másrészt Svédországtól magas, lakatlan hegylánc választja el, amelynek csak helyenként szakít meg néhány átfutó. Tehát könnyen érthető, hogy Norvégiát még inkább, mint Svédországot, természetes határai igen jól megvédik. A kétfélmillió 900 ezer lakósu Norvégia hadserege béke idején nyáron csupán 16.000, télen 3000 emberből áll. Az ujoncnak azonban csak kilenczede nyer kiképzést s ez is csak 88

napig tart. Béke idején a hadsereg hat hadosztályból áll. A szárazföldi légi erő 52 repülőgéppel, a hadifengerészet pedig 28 hidroplánnal rendelkezik. Háború esetén Norvégiában 70—80 ezer embert lehet mozgósítani.

Norvégia lakói igen jó emberanyagot szolgáltatnak a hadsereg számára; bizonyos, hogy a tengerésznépek minden kiváló tulajdonságával bíró, fegyverrezt, hazaszerető és szabadságszerető norvég nép utolsó csepp véréig megvédené hazáját egy esetleges támadás ellen egyébként a természet segítségével van az ország védelmében. Észak felől az oroszok a Finnország északi partjait csipkéző mélyvízű és védett fjordok vidékéről kiindulva, megpróbálhatnák a Norvégiába való benyomulást. Viszonylag ezen az ujjatlan, kietlen területen egy nagyobb számú hadsereg ellátása majdnem lehetetlen. A Narviktól Trondjemig terjedő keskeny, tavakkal behintett

lökkel szaggatott partvonalon az előnyomulás gyakorlatilag képtelenség. Az egyetlen terület, ahol nagyszámú hadsereg felvonulása lehetséges: Norvégia déli része. Ide azonban csak a Skagerrak vagy az Atlanti óceán felől lehet eljutni és így ez a terület inkább Németország számára hozzáférhető. Szintén csak tengeri úton lehet megközelíteni a két legfontosabb stratégiai pontot: a Shetland-szigetekkel szemben fekvő Bergent, amely az Északi tenger bejáratát uralja s a vasérctelepekkel vasúti összeköttetésben levő Narvik kikötőt.

Végéredményben Norvégiának csak igen csekély száma hadereje áll az ország védelmére; azonban a térszín nehezségei és lakosainak kiváló tulajdonságai lehetővé teszik, hogy egy esetleges ellenséges támadással szemben igen komoly ellenállást fejtsen ki.

O e s k a
OLMOT
VESZÉK

bármilyen mennyiségben.
Pásztor Ede
nyomdavidálatnál Oradea
Piața Mihai Viteazul 4

A légítér bizonyos magasságban már legyen semleges: javasolják a németek

A semleges államok területe fölött átrepülő harci repülőgépek ügyével kapcsolatban, időszerte vált egy újabb kérdés fölvetése. Azzal a gondlattal foglalkoznak, — és az ötlet mint hírlik, Németországból származik — hogy az egyes országok fölötti levegőrétegnek, a „lég térnek” újabb értelmezést adjanak.

A Daily Express szerint Németországban az az ötlet merült fel, hogy az állam tevékenysége ne terjedjen ki az állam területe feletti levegőréteg korlátlan magasságig, hanem csak egy meghatározott magasságig. Ebben az esetben a légítér semlegessége egy bizonyos pontnál ugyanugy kezdődne, mint ahogy a tengerparti államok tengeri felségjoga is csak a parttól egy bizonyos távolságig tart.

A légiforgalommal kapcsolatban különben érdekes német-országi vonatkozású értesülések vannak. Moszkva és Berlin között rendszeres légiforgalom indult meg. Az utasszállító repülőgépek Danzig-Königsberg, Białystok és Minszk érintésével közlekednek Berlin és Moszkva között. A német Lufthansa és az orosz Aero-Flot utasszállító repülőgépek vállalatok közösen bonyolítják le a forgalmat.

Az utasszállító repülőgépek, egyelőre Königsbergben megállanak esténként és az utasok ott is alszanak. Később azonban a terv szerint a repülőgépek éjjel is tovább repülnek majd. A Szovjetnek ez a második külföldi légijárata, nyugati irányban, mert ezen a vonalon kívül az oroszok csak Stockholmmal tartanak fenn utasszállító repülőgépkapcsolatot.

Kopenhágai jelentés szerint egyébként a szovjet-német légügyi kapcsolatok egyre jobban kinégyülnek. Szovjet-országnak mind jobban érdekli a németországi légihajóépítés iránt és hír szerint rövidesen bizottság indul Németországba tárgyalásokat folytatni, hogy a német-országi áruszállítás egyezmény keretében miképpen volna lehetséges a légihajóvásárlás beillesztése is. Szovjet-országnak Bulgáriával is légiforgalmi egyezményt kötött. Az egyezmény értelmében a közeljövőben Moszkva és Szófia között is légi járatokat fognak megindítani. A polgári repülőgépek Romániát el fogják kerülni és a Fekete tengeren át repülnek majd Moszkvából Szófiába és vissza.

Torinói jelentés szerint az orosz repülőgépgyár 800 kilométeres óránkénti sebességgel haladó repülőgépet épített. A próba repülés kitűnően sikerült.

Propaganda tréfákban

A szerkesztőségekbe mostanában sűrűn futnak be a hadviselő államok propagandái. Kapunk angol, német, francia nyelvű iratokat, képeket, és nyomtatványokat, újabb érkezők román és magyar nyelvű propaganda anyagok is. Alig győzzük őket olvasni s még inkább tudjuk felhasználni őket.

A napokban tréfás írásokat is küldtek be hozzánk. Az ellenfelek a humor eszközeivel is dolgoznak.

Ezekből egy-kettőt itt adunk:

Német borítékban angol vicc-apok képeit és szövegét kaptuk. A címe: Min nevének ma Németországban. Benne angol lapok groteszk rajzai és tréfái vannak.

A Daily Mirror december hatodik száma közli:

Az angol munkaügyi miniszter jelentése szerint október óta minden tizenötödik munkanélküli foglalkozáshoz jutott. Más.

A Daily Mirror a következő képet közli ezzel a címmel: A 25 százalékos angol háborús adó.

Egy kövér ur, aki a nagy hebróu adóját képviseli, rohan egy angol teherautóhoz, a melynek nem kívánatos utasai ezt a felírást viselik: drága fűtőanyag, — kis adagok — eltekert világítás — és ezt kiáltja: huzódjatok jobban össze, én is fel akarok mellétek szállani.

Más.

Egy képen egy szekeret huznak emberek, gyarmati arcok és alakok (a kép címe: Chamberlain ur vezallusai) és a közepén vonszolja a kocsit egy francia katona.

Ezekkel a képekkel fűz propagandát a német kormány.

Mos: nézzük az angolokat. Így propagandáit a következő tréfát írja:

Ismeretes Schiller híres verse: Teilung de Erde, amelyben Isten felosztja a földet, mindenki kap belőle, csak a költő nem, akit aztán Isten meghív magához az olimpushoz.

Ennek a versnek a paródiája most az angol lapokban a következő:

Isten felosztja a földet. Anglia kapja a tengereket és a gyarmatokat, Franciaország kapja Tuniszt, és Észt és így tovább a többi országok két-két értékes ajándékot. Ellenben Németországnak semmi sem jutott, amire panaszt emel Isten előtt aki azzal felel, hogy a németeknek adja a becsületet, a nemzeti szocializmus és az intelligenciát.

Daladier azonban tiltakozik az ellen, hogy míg a többi országok csak két ajándékot kapnak, addig a németek háromat kapjanak.

— Ez igaz — mondja az Ur — válasszanak tehát a németek a három adomány közül kettőt.

A német ember most már a

következő három dilemma előtt áll:

— Ha választja a becsületet és a nemzeti szocializmust, akkor nem lehet intel-

ligens.

— Ha intelligens és nemzeti szocialista, akkor nem lehet becsületes.

— Ha becsületes és intelligens akkor nem lehet nemzeti szocialista.

Oroszország fokozza aranytermelését

Rendeletek lépten életbe az aranytermés csökkenése ellen

Páris. (Havas.) A „Paris Soir” jelenti, hogy Molotov a népbiztosok tanácsának elnöke sürgős intézkedést rendelt el az aranytermelés csökkenésének kiküszöbölésére.

Andrej Metelnikov és Veniamin Svederlov az aranytermelés vezető mérnökei jelentésükben kimutatták, hogy 1939-ben csökkent a termelés. Már az első évnegyedben 7 és fél millió frank értékű arany helyett 5 millió frank értékű aranyat termeltek. A második évnegyedben ez a mennyiség két millióra csökkent. A jelentések szerint a csökkenés, 200 mérnök, technikus és specialista az aranytermelésről való elmozdításának tulajdonítható.

Hogy ezt a helyzetet haldoklóanul megváltoztassák, a népbiztosok tanácsának elnö-

ke speciális bizottságot állított fel. Az „arany bizottság”, elnöke Svederlov és Latine. A bizottságnak teljes hatalma van. 1940 június 1-ig azonban a termelést az 1938. évi színvonalra kell feleltetni.

Újra fokozódik a szovjet haderő támadása a kárenai feldszorozón

A leningrádi szovjet katonai parancsnokság jelentése szerint a keréltai szakaszon a szovjet haderő támadása egyre szélesebben bontakozik ki. A szovjet légi haderő egységei sikeresen bombáztak katonai célpontokat. A szovjet léghajókat 47 finn repülőgépet lőttek le.

Kommunista összeesküvést leplezték le Norvégiában

Ellenormánnyt kreáltak a norvég kommunisták

Rómából jelentik: A Popolo di Roma norvégiai tudósítója közli, hogy ott kommunista államcsínyt leplezték le, melynek megszervezője Granos, norvég kommunista vezér volt. A megtartott házkutatás során már elkészített rőpiratokat találtak, amelyben a norvég kommunista kormány arra kéri a Pelsamo környékén harcoló szovjet haderőt, hogy nyomuljanak be Norvégiába és szabadítsák fel a norvég proletáriátust a tőke uralma alól. A norvég kommunista kormányban a külügyi tárcát Molotovnak tartották fenn.

A letartóztatott kommunisták sorsáról semmi hír sincs. Granos néhány társával megszökött és valószínűleg szovjet területre menekült.

Elnököket választott az indiai rendi kongresszus

New-Delhi. (Stefani.) Az indiai rendi kongresszus Maieran Abdul Galan Agodot választotta elnökévé. Ezzel a választással helyreállott az indiai lakosság teljes egysége, mivel a brahmano is — akik a kongresszusban többségben van-

nek. — egy muzulmánra választották a biztosítottak az összes muzulmánok támogatását.

Az új elnök megválasztása után kijelentette, hogy a pándiai kongresszus ezután india függetlenségéért harcol.

— Mitita Constantinescu Szófiában. (Bukareszt. Rádió.) Mitita Constantinescu pénzügyminiszter Szófiába utazott, hogy visszaadja a bulgár pénzügyminiszter legújabb bukaresti látogatását. A pénzügyminiszter jobb napig tartózkodik a bulgár fővárosban.

— A francia kormány megvonta Thorez francia képviselő állampolgárságát. (Páris. Havas.) A francia kormány megvonta Thorez volt francia kommunista képviselő állampolgárságát. A rendelkezés a mai hivatalos Lapban jelenik meg.

Egy alig használt 510 tojást befogadó képességű „Cremat” rendszerű és egy teljesen új 50-es „Kühne” csibeköltetőgépet eladó. Oradea, Str. Franceze 12. 295

Ideális állam - ideális hadsereg

**Reggelire kávé, vagy kakaó, uzsonnára
sajt, kenyér, tea: így él a svájci hadsereg**

(G. nf.) A világ minden katonájának tulajdonsága, hogy nem szeret éhezni. Ezért minden hadsereg legfőbb problémája az élelmezés megszervezése. Egyik hadosztály élelmezési organizációjáról személyes tapasztalataim alapján a „Neue Zürcher Zeitung” munkatársa a következőket írja:

Jólét és tegyelem

Egyik svájci hegy lábánál, két egymáshoz közelálló faluban a katonai raktharak és műhelyek számára helyiségeket rekvirálják. A 240 emberből álló élelmezési századot egy tiszt iskolahelyiségben helyezték el. A századparancsnok azzal fogadott, hogy embereitől a szolgálat minden vonatkozásában szigorúan katonai magatartást követel.

A „svájci tegla”

A második feltűnő jelenség a rend és tisztaság. Minden árucikk szakszerűen szortírozva, mint egy nagyvárosi gyarmatjára üzletben. Az ide beosztott katonák kivétel nélkül fűszerkereskedők vagy a fűszer szakma alkalmazottjai. Nemcsak a csomagolás és az expedíció feladata járul rájuk, hanem az élelmiszerek tartósságának ellenőrzése is. Emellett minden konzervdobozról, minden kiadott és behozott kiló lisztről pontos könyvelést vezetnek. A zsákokat is pontosan számlázni kell, hiszen a kenyerek elszállítása nem kevesebb, mint 46.000 csomagolózsákot vesz igénybe, ami jelentős tétel a hadosztály háztartásában. Minden elveszett zsák után a század egy svájci frank büntetést fizet.

Másfél óra hosszat különleges jábóri kemencékben a kenyér, egy negyedórával tovább mint a „civilkenyér”, hogy kemény héjat kapjon és legalább egy hétig elálljon. Nem frissen osztják szét a divízió csapatai között, hanem csak három-négy nap után. Az úgynevezett „svájci tegla”, a katonai kétszeresült szükségporcióként kerül elosztásra és csak akkor szabad megfőzni, ha arra a katonák hajórozott parancsot kapnak.

Húst, sok húst!

Reggelire a legénység felváltva kávé és csokoládét kap. Hajnalban rakományok állanak a raktharakban cukorból, zabpehelyből, kukoricából, babból, borsból és egyéb élelmiszerekből. Különösen sok a zabszá-

kokból álló halom, körülbelül harminc tonnányi. A hadvezetés mindezeket jórészt svájci kereskedőktől vásárolta, de a spageffi és makaróni nagyrészt Olaszországból szereztek be. A katonák azonban a hazait inkább kedvelik, mert ezek

nem tapadnak annyira, mint az olasz gyártermények.

A svájci katonák a húst minden más élelemnél előnybe részesítik. Amikor szó volt a vegafárius napok bevezetéséről, morogni kezdtek.

Kétféle módon készítik el a húst. Vagy a svájci „spatz” módján, vagy pedig gulyásnak. A vágómarhát egy állatorvos és egy élelmezési tiszt vásárolja a szövetség kormány tájékoztató árai alapján. Minden kereskedővel és minden paraszttal, aki szarvasmarhát szállít a hadseregnek, szerződést kötnek. A jábóri vágóhidak számára rendszerint 6-8 éves fejenekeket vásárolnak, olykor birkákat, ritkább esetben lovakat. Egyes századok ezenkívül saját számlájukra sertést is tart-

tanak. Ünnepekre a legénység sonkát kap. A husnak egy részét szakszerűen besózzák és konzerválják. A tábori vágóhidak a melléktermékeket is felhasználják, azonkívül a vágóhid mellett levő helyiségekben füstölthúst, szalámit és virslit készítenek. Az itt elkészült húsment dobozokba préselve konzervnek tartják, hogy háború esetén szállíthatók és felhasználhatók legyenek.

Mondanom sem kell, hogy a divízió egészségi állapotára nagy gondot fordítanak. Ez a gondoskodás pedig már az élelmezésnél kezdődik. Mielőtt az élelmezési nyersanyagokat a konyhába kerülnek, orvosok vizsgálják át és csak írásos jóváhagyásuk után kerülnek a főzőüstökbe.

HELYT ADTAK az örökösödési adókvetések ellen beadott felebbezések nagy részének

Pár nappal ezelőtt megtörtént, hogy az örökösödési adókvetések ellen beadott felebbezések tárgyalását hétfőn kezdik meg és közöltük az első három napra beidézték névsorát. A bizottság hétfőn délután 5 órakor meg is tartotta első ülését és most folytatólagosan minden délután tárgyal a következő összeállításban: elnök dr. Bulcas Augustin törvényszéki elnök, a pénzügyminiszter képviselője, dr. Sabau József szolgálati főnök, a kincstár képviselője dr. Solomon József adó ellenőr, az adóközösség képviselője Dan Pompilius nyug. tanfelügyelő és a bizottság titkárja Teuse György főfiszviselő.

Hétfőn és kedden 41 felebbezés került elbírálásra a bizottság elé. A bizottság 29 esetben részben helyt adott a felebbezők kérésének és a kivezett adókat mérsékelte, 8 esetben új tárgyalást rendelt el és csak négy esetben hozott elutasító határozatot.

A bizottság e héten a következő ügyeket tárgyalja:

1940. febr. 22-én, csütörtök délután 5 órakor:

Bartalau Lajos Albi, Kiss Ferenc Ábrány, E. Nagy István Diószeg, Nagy Balázs, Csányi Gizella Szalonta, Mos Mária Camp, Wurker Sándor Arpis, Pop István Románszentlak, Popovici Irén, Forumb Anna, Szabó Irma Bihar, Duduc Irén Rojt, Vidican Anna Peterd, Orosz Mária Csümege, Otin Maria, Szász József, Moga József, dr. Crainic Euf., Covas Aron, Triff Chiliman.

1940. febr. 23-án, pénteken délután 5 órakor:

Mircea Constantin, Socri Gyula, Ciornau Craciun Szentlázár, Gabor Péter Tria, Gavrilut Péter II. Carol, Radu Cornelia, Diósi L. és Holcz R., Moskovits Andrei Margitta, Pui Sava Cséke, Gol Demeter Szentmihály, Marian György Élesd, Adler Maria Telegd, Pet-

rila György Cséke, Covas Aron Vaskó, Svonca Ilie Bél, Oros Florian Szalárd, Popa Parasciva Bél, Micla Anna, Sipos Teodor Margitta, Tonef Daucter.

1940. febr. 24-én, szombaton délután 5 órakor:

Kalo György, Mihalek Erzsébet, Sándor István Szalonta,

Ile János Belényes, Teherán Miklós Tenke, Zeica Tanase Vaskó, Forumb János, Airuda Demeterné Les, Szenek Árpád, Piulinta Rudolf Margitta, Bane Teodor, Zsileczky Rudolf Tenke, Györi Ferenc Szalárd, Lelea Vasile Élesd, Tamás János Cséke, Cotta Flóra Cséke, Perei János Telegd, Rusu Erzsébet, Bartha Sándorné, Baciu Teodorné.

Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy a kijelölt időben pontosan jelenjenek meg és felebbezéseiket alátámasztó bizonyítékaikat vigyék magukkal.

Német repülők elsüllyesztettek két angol aknarakó hajót

Berlinből jelentik: A léghaderő főparancsnoksága közli, hogy tegnap német repülők felkerült szolgálatot végeztek az angol és skót partok felett és

ez alkalommal két angol aknarakó hajót elsüllyesztettek. A német repülők sértetlenül érkeztek vissza kiindulópontjaikra.

A kenti herceg lesz Kanada új kormányzója

London. (Telca Press.) Kanada elhunyt kormányzója helyébe, jól informált londoni körök szerint minden valószí-

nűség szerint a kenti herceget, az angol király öccsét nevezik ki.

Diktatúrát vezettek be Paraguayban

Róma. (Stefani.) Assumpcionból jelentik, hogy Paraguayban diktatúrát léptettek életbe.

Estgaszorbia tábornok, Paraguay elnöke feloszlatta a parlamentet és felfüggesztette az alkotmányt. Az elnök intézkedése arra mutat, hogy a

partharcok olyan élesek voltak, hogy lehetetlenné vált a békés kormányzás. Az elnök addig, míg az új választások megtartása lehetővé válik, diktatúrát vezetett be. Montevideoi politikai körökben ezek után súlyos következményektől tartanak Paraguayban.

Papir és írószerek
nagy választékban
Pásztor Ede papirkereskedésben
Piața Mihai Viteazul 4. szám.

SPORT

Tőzsér

ismét megnyerte a bajnokságot. A Tőrekvés kitűnő versenyzője már évek óta biztosan megszerzi ezt a büszke címet és lassanként ő lesz az utolsó versenyzőnk, aki mint aktív versenyző bajnoki címmel dicsekedhetik. A szerény birkózó bajnok sohasem ünnepeztette önmagát. Csendesen jött haza a fényes olimpiai szereplés után és nem verette meg a nagydobot a balkánbajnoki győzelmei után sem. Pedig, ha egy sportember megérdemli az egész város sportközönségének osztatlan becsülését, akkor Tőzsér az, akik szűkös anyagi viszonyai ellenére is, állandóan tréningel, tanul, formában tartja magát és nemzetközi viszonylatban is egyike klasszikus birkózóinknak. — Tőzsér a sportnak, a sportért dolgozik és nem vár elismerést. Az ország sportvezéréi azonban gondoltak rá és érdemei elismerésül érdemrenddel tüntették ki a kitűnő birkózó bajnokot. Manólla dr. a birkózó szövetség elnöke pedig Bucarestbe vitte, hogy ismét elküldje a Balkán bajnokságokra. Tőzsér szereplése elé mindig büszke bizakodással tekintünk. Tőzsér csak dicsőséget szerezhet a nagyváradi sportnak és egyesületének, a Tőrekvésnek.

Magyar-román atlétikai verseny Bukarestben és Budapesten

(Budapest). A Magyar Atlétikai Szövetség legutóbbi ülésén a szövetség egyik vezető tagja azt a javaslatot tette, hogy május hónapra hívják meg Budapestre a román atlétikai válogatottat. A Szövetség a javaslatot elfogadta és irásban is meghívják a román

atlétikai szövetséget, azzal, hogy ősszel Bucarestben rendeznek. A meghívás a magyar-román sportkapcsolatok kimélyülésének határozott jele. Természetesen, hogy a meghívást örömmel fogadják Bucarestben.

A vasárnapi mérkőzések birói

Vasárnap megkezdődnek a nemzeti bajnoki küzdelmek az A) divízióban. A mérkőzések vezetésére a bíróbizottság a következő bírót küldte ki: Venus-AMJE: Tica Ilescu.

Juventus-Ripensia: Jonescu-Tope. Victoria-Unirea Tricolor Ritter. TMAC-Sportul Studentesc: Piky Kroner. UDR-Carpati: Russu dr. Gloria CFR-Rapid: Petre Vasile.

A fővárosi csapatok előnyben

A Nemzeti Bajnokság A) csoportjának első fordulója iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Már az első héten porondra lépnek az összes csapatok és az eddigi előkészületek a tréningek alapján seregszemlét lehet tartani a csapatok felett. Az első szempillantásra kiderül, hogy a fővárosi csapatok előnyben vannak a

vidéki csapatokkal szemben. A fővárosi csapatok jó néhány tréninget tartottak, kétkapus meccset is játszottak, míg a vidéki csapatok közül egyik-másik (AMJE, TMAC, Gloria) még tréninget sem tartottak, a Ripensia pedig most tréningelt először. Az első forduló tehát a főváros kétségtelen főnyerőt fogja eredményezni.

Megtörtént

TEGNAPI számunkban már jelentettük, hogy Tőzsér, a Tőrekvés kiváló birkózó bajnoka a Resicán tartott országos birkózó versenyen ismét országos bajnokságot nyert. A verseny további eredményei a következők: Könnyűsúly: 1. Horváth (UDR), Középsúly: 1. Cocos (CFR Bucuresti). Kisnehézsúly: Benke (UDR), Nehézsúly: 1. Schützenbeck UDR. A pontversenyt az UDR 18 ponttal nyerte a bucuresti CFR 8 pontja előtt.

A SPORTUL STUDENTESC csapata leszerződte Tudort, az atadi Gloria jóképességű játékosát. Tudor jobbszélsőt fog játszani a diákcsoportban. Tekintve, hogy Tudor B) divíziós játékos volt, azonnal szerepelhet a Sportul Studentescben.

A NEMZETI BAJNOKSÁG megkezdésével a fővárosi lapok megjegyzik, hogy az NB gólkorderei Bodola és Auer 10-10 góllal. Utánuk 9 góllal Bodgan, Jordache és Kovács, góllal Ghica Popescu és 5 góllal Barátky, Lukács és Cuculi következnek.

Iskolakönyvek kötését

a legolcsóbban vállalja a

PÁSZTOR EDE cég

könyvkötészete, Piac Mihai Viteazul 4

Rádió műsor

Péntek.

BUCURESTI. 12 Időjelzés. 12.10 Opera részletek. 13.20 Hírek. 14 Rádióújság. 19 Időjelzés. 19.02 Technikai posta. 19.17 Részletek nagy zeneszerzőktől. 19.50 Hírek magyar nyelven. 20 Jorga Miklós előadása. 20.45 Rádióújság. 22.10 Sport hírek. 22.30 Modern táncok. 23.45 Hírek idegen nyelven.

BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzés. 13 Időjárásjelentés. 13.10 Művelődési hírek. 14.30 Szalonzenekar. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15 Honvédzenekar. 19.10 Előadás. 19.35 Cigányzene. 20 Külügyi negyed óra. 20.25 Nagy Mária énekel. 21.10 Filharmonikus hangverseny. 23.15 Hangfelvételek. 24.20 Cigányzene.

Magyarság

1 lej, mégis minden megtud belőle.

Kérje minden trafikban!

— Carmen-bál. Szerencsés kézzel készítette elő a Carmen-bál rendezőse a szombatra kijelölt műsoros estélyét, mely a Kereskedelmi Csarnok nagyszínházban fog lefolyni. Az estélyt bevezető műsor kiemelkedő pontja Pásztor Bozsó hegedűművész fellelése. Kedves gondolat volt T. Pogány Jankának, színházjáró közönségünk felejtethetetlen kedvencének szereplésére való megnyerése. Egy süket leventé című kis vígjáték fő női szerepét fogja eljátszani. Széles Gábor és Rapport Dédi kifűnő színészeink egy villámtrefát fognak előadni, Löwy Anci pedig ismert művészetével táncszámokkal fog szerepelni. Szabó Zoltán énekel, zongorán Popity Baba az ismert fiatal zongoraművész kíséri. Az estélyt Tabéry Géza vezeti be, a román nyelvű megnyitót pedig Kiss Péter mondja el. Az estély jövedelme egészében a koncentrációs katonai szolgálattal foglalkozó gyári alkalmazottak hozzáfartozóinak támogatására lesz fordítva.

APRÓHIRDETÉSEK

ALLAS

Telegre keresünk Magyar-ság és Friss Újság árusításához megbízható újságárust bevezetett helyekre, jó jövedelemmel. Jelentkezni a kiadóhivatalban, vagy Bodis Lajos megbízottunknál Telegrden.

Egy rendes kufutó fiú azonnal felvesszünk. Rózsa, női divataruház. 578

Csepri pucoló nőt vagy terít egy felsőbőr cugeher vágót azonnalra keresek. Take Ionescu 1 udvarban. 577

Mindenes főzőnőt, megbízható keresek, vidékre március 1-re. Dr. Friedné, Brătianu 40. 579

Takarítónőt felvesszünk azonnalra vagy elsejére. Grivijei ucca 32. 544

Megebizható bejárónőt jó bizonyítvánnyal felvesszünk. Havas. Nic Iorga 1. III. em. 559

Diótörő munkásleányok állandó munkára azonnal jelentkezzenek. Fehér diótörő. Avram Iancu Nr. 5. 570

Keresünk Nagyváradhoz közeleső szomszédos községek részére (Bihar, Szt. János, Fugyivásárhely, Fugyi és Bors) megbízható újságárusokat, jó keresettel. Jelentkezni a kiadóhivatalban Piac Mihai Viteazul 4.

Újságárusokat jó keresettel felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

VÉTEL-ELADAS

Oriási árat fizetek brilliánsért, platínáért, ezüstért. — Herbst ékszerárúháza, Regela Ferdinand 3.

Stanol-papír, fehér és színes, nagy választékban, továbbá selyem papírok minden színben kaphatók Pásztor Ede cégnél. Piac Mihai Viteazul 4.

KÜLÖNFÉLE

Guj Dimitru névre szóló igazolványok elveszték. Aki megtalálja, jutalomban részesül 3 kiadóban. 580

NYOMATOTT PASZTOR EDE CEGNEL ORADEA